

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ОАОА

На промислових підприємствах випуск та реалізація готової продукції є найбільш важливою ділянкою бухгалтерського обліку. Це зумовлено тим, що в процесі руху готової продукції формуються значущі для цілей управління показники фінансової звітності, такі як: собівартість реалізації, виручка від реалізації та ін. Дані показники в свою чергу впливають на фінансовий результат діяльності та формують прибуток (збиток) підприємства.

До готової продукції належить продукція (вироби), обробка якої закінчена та яка пройшла випробування, приймання, укомплектування згідно з умовами договорів із замовником, відповідає затвердженим стандартам, пройшла технічний контроль підприємства і здана на склад або замовнику згідно з діючим порядком прийняття продукції.

Методологічні основи формування в обліку інформації про готову продукцію визначаються П(С)БО 9 «Запаси» [2], П(С)БО 16 «Витрати» [4], П(С)БО 15 «Доходи» [3], Планом рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцією про його застосування [1].

Для узагальнення інформації про витрати на виробництво готової продукції Планом рахунків передбачено використання рахунку бухгалтерського обліку 23 «Виробництво» – активний, основний, витратний, для обліку господарських засобів.

Для узагальнення інформації про наявність та рух готової продукції Планом рахунків призначено рахунок 26 «Готова продукція». Рахунок активний, балансовий, призначений для обліку господарських засобів. Для рахунка 26 «Готова продукція» Планом рахунків типові субрахунки не передбачені, але в разі потреби підприємства можуть відкривати субрахунки самостійно. Наприклад, на окремих субрахунках може обліковуватись продукція основного та допоміжного виробництва, продукція окремих структурних підрозділів.

Випуск продукції з виробництва та передача її на склад оформлюється накладними, відомостями, приймально-здавальними документами, актами приймання. Вони виписуються в двох примірниках, один з яких призначений здавальнику, а другий залишається на складі. Для обліку випуску готової продукції з виробництва бухгалтерія складає відомість випуску готової продукції, зданої на склади підприємства, в натуральному та вартісному виразі. Дані цієї відомості використовують для контролю за виконанням завдання по обсягу виробництва та для бухгалтерських записів на рахунках синтетичного обліку.

Законодавством для обліку реалізації готової продукції встановлено принцип нарахування. Основні бухгалтерські проведення з обліку готової продукції наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Облік готової продукції на підприємстві

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	Готова продукція з виробництва передана на склад	26	23
2	Реалізована готова продукція покупцю	361	701
3	Відображене податкове зобов'язання з ПДВ	701	641
4	Відображена собівартість реалізованої готової продукції	901	26

Відпуск готової продукції покупцям оформлюється накладною на відпуск товарно-матеріальних цінностей (ф. № М-20), яка є підставою для списання готової продукції підприємством-виробником, що здійснило її відпуск, для оприбуткування її підприємством-одержувачем та для дозволу на вивезення її з території підприємства-постачальника.

Отже, облік готової продукції є відповідальною та трудомісткою ділянкою обліку та потребує ретельного вивчення та пошуку шляхів щодо удосконалення.

Список літератури.

1. План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування (зі змінами та доповненнями, останні з яких унесено наказом Міністерства фінансів України від 9 грудня 2014 року № 1591) // [Електронний ресурс] – Режим доступу до журналу: <http://www.dtk.com.ua>.

2. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ МФУ від 20.10.1999 р. № 246 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ МФУ від 29.11.1999 р. № 290 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ МФУ від 31.12.1999 р. № 318 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

